

ĐỊNH HƯỚNG NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC NĂM 2007

VŨ VĂN NINH *

Trong những thành tựu của 20 năm đổi mới vừa qua có sự đóng góp tích cực của chính sách tài chính nói chung và chính sách thu - chi tài chính nói riêng. Với sự phát triển nhanh chóng về kinh tế - xã hội trong bối cảnh kinh tế quốc tế và khu vực cũng đặt ra đòi hỏi phải không ngừng đổi mới và hoàn thiện chính sách tài chính - ngân sách, nhất là định hướng ngân sách cho từng năm kế hoạch.

S AU hơn 20 năm đổi mới, nền kinh tế - xã hội nước ta đã đạt những thành tựu to lớn và có ý nghĩa lịch sử. Đất nước ta đã ra khỏi khủng hoảng kinh tế - xã hội, có sự thay đổi cơ bản và toàn diện; kinh tế tăng trưởng khá nhanh; sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa, phát triển nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa đang được đẩy mạnh; đời sống nhân dân được cải thiện rõ rệt; chính trị - xã hội ổn định; quốc phòng và an ninh được giữ vững; vị thế nước ta trên trường quốc tế không ngừng được nâng cao. Trong những thành tựu của 20 năm đổi mới vừa qua có sự đóng góp tích cực của chính sách tài chính nói chung, chính sách thu, chi ngân sách nói riêng. Với sự phát triển nhanh chóng về kinh tế - xã hội trong bối cảnh hội nhập kinh tế khu vực, quốc tế cũng đặt ra đòi hỏi phải không ngừng đổi mới và hoàn thiện chính sách tài chính - ngân sách.

Bước vào năm 2007, chúng ta đã có những thuận lợi cơ bản là nền kinh tế đã có tốc độ tăng trưởng khá trong nhiều năm liền; cơ cấu kinh tế

tiếp tục chuyển dịch theo hướng công nghiệp hóa, hiện đại hóa; vốn đầu tư toàn xã hội tăng khá nhanh; kinh tế vĩ mô cơ bản ổn định, các cân đối chủ yếu đáp ứng yêu cầu phát triển; hội nhập kinh tế quốc tế và kinh tế đối ngoại có những bước tiến mới rất quan trọng, khả năng trở thành thành viên chính thức của Tổ chức Thương mại thế giới (WTO) đang đến rất gần; chất lượng nguồn nhân lực có bước chuyển biến; khoa học và công nghệ phát triển; văn hóa - xã hội tiến bộ trên nhiều mặt, nhiệm vụ xóa đói giảm nghèo đạt nhiều kết quả quan trọng; việc gắn kết giữa phát triển kinh tế với giải quyết các vấn đề xã hội có chuyển biến tích cực; chính trị - xã hội được ổn định, quốc phòng, an ninh được tăng cường, quan hệ chính trị đối ngoại được mở rộng, tạo môi trường thuận lợi để phát triển kinh tế - xã hội nhanh và bền vững hơn. Bên cạnh đó còn nhiều thách

* TS, Ủy viên Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ Tài chính

thức như tăng trưởng kinh tế còn dưới mức khả năng phát triển của đất nước; chất lượng tăng trưởng còn thấp, năng lực cạnh tranh của nền kinh tế còn yếu; cơ cấu kinh tế chuyển dịch còn chậm và chưa đồng đều giữa các vùng, các địa phương; thể chế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa chưa được hoàn chỉnh; các cân đối vĩ mô chưa thật vững chắc; nhiều vấn đề xã hội bức xúc chậm được giải quyết.

Để thực hiện mục tiêu của chiến lược phát triển kinh tế - xã hội mà Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X của Đảng, Quốc hội khóa XI, kỳ họp thứ 9 đã đề ra; mục tiêu, nhiệm vụ tài chính - ngân sách nhà nước giai đoạn 2006 - 2010 là: Xây dựng phát triển tiềm lực tài chính quốc gia tăng về quy mô, hợp lý về cơ cấu và sử dụng có hiệu quả góp phần quan trọng ổn định kinh tế vĩ mô, chủ động thúc đẩy tăng trưởng kinh tế nhanh, hiệu quả, bền vững thực hiện tốt nhiệm vụ phát triển xã hội, xóa đói, giảm nghèo; có khả năng kiềm chế lạm phát, ổn định tiền tệ, giá cả và thị trường; bảo đảm quốc phòng, an ninh, trật tự an toàn xã hội.

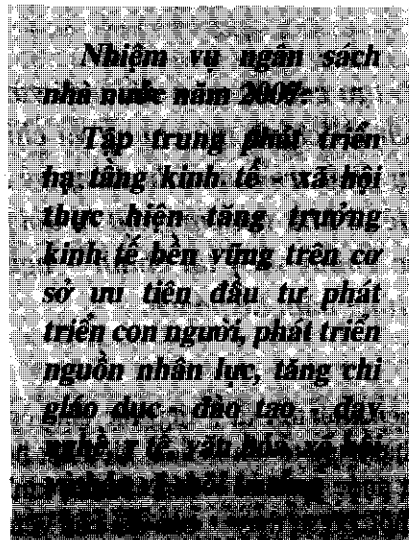
Xây dựng ngân sách nhà nước phát triển nhanh, bền vững, với quy mô giai đoạn 2006 - 2010 tăng 2 lần so giai đoạn 2001 - 2005; động viên trên 21% - 22% GDP, trong đó thuế và phí 20% - 21% GDP; chi đầu tư phát triển chiếm 26% - 27% tổng chi ngân sách nhà nước (kể cả trái phiếu Chính phủ là 29% - 30%), bằng 22% - 23% tổng mức đầu tư toàn xã hội; tăng mức và tỷ trọng ngân sách nhà nước đầu tư cho con người và phát triển các lĩnh vực xã hội; tăng ngân sách phát triển giáo dục - đào tạo - dạy nghề từ 18% hiện nay lên 20% tổng chi ngân sách nhà nước trước 2010 hai đến ba năm, chi khoa học và công nghệ đạt 2%, chi sự nghiệp bảo vệ môi trường đạt trên 1%; ưu tiên

tăng chi phát triển sự nghiệp y tế, văn hóa; bảo đảm quốc phòng, an ninh, đẩy mạnh công tác xóa đói, giảm nghèo, góp phần thực hiện mục tiêu tăng trưởng toàn diện và bền vững; đẩy nhanh hơn tiến độ cải cách tiền lương; tăng dự phòng ngân sách, dự trữ tài chính, dự trữ ngoại tệ và dự trữ quốc gia. Thực hiện chính sách ngân sách tích cực, chặt chẽ, bội chi không quá 5% so GDP; giữ mức dư nợ chính phủ, dư nợ quốc gia ở mức hợp lý bảo đảm an ninh tài chính quốc gia.

Để tạo sức bật cho những năm sau, nhằm phấn đấu hoàn thành và hoàn thành vượt mức những mục tiêu, nhiệm vụ giai đoạn 2006 - 2010 đã đề ra; định hướng mục tiêu, nhiệm vụ tài chính - ngân sách nhà nước năm 2007 cụ thể là:

Một là, nhiệm vụ công tác thu ngân sách nhà nước năm 2007. Triển khai thực hiện tốt Luật Quản lý thuế sẽ được Quốc hội khóa XI thông qua tại kỳ họp thứ 10,

tập trung tổ chức thực hiện thu đầy đủ, kịp thời các luật thuế, chế độ thu ngân sách nhà nước nhằm động viên hợp lý vừa khuyến khích sản xuất - kinh doanh phát triển, tăng tích lũy, phát triển nguồn thu; vừa bảo đảm nguồn lực thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội trong điều kiện thực hiện đầy đủ cam kết hội nhập kinh tế quốc tế, chủ động ứng phó với những tác động của thị trường giá cả trong, ngoài nước; đồng thời đẩy mạnh thực hiện cải cách thủ tục hành chính, nhất là cải cách thủ tục thuế, hải quan, kho bạc, mở rộng cơ chế tự khai, tự nộp tăng trách nhiệm người nộp thuế và cơ quan thu; tăng cường kiểm tra, chống thất thu, nợ đọng, tạo môi trường thuận lợi, bình đẳng cho mọi doanh nghiệp thuộc các thành phần kinh tế. Thực hiện mức động viên vào ngân sách nhà

nước trên 22% GDP, trong đó thuế và phí 21% GDP, từng bước tăng tỷ trọng thu nội địa, giảm tỷ trọng thu từ dầu thô, xuất nhập khẩu để tăng cường tính ổn định, vững chắc nguồn thu ngân sách nhà nước.

Hai là, nhiệm vụ chi ngân sách nhà nước năm 2007. Tập trung phát triển hạ tầng kinh tế - xã hội thực hiện nhiệm vụ tăng trưởng kinh tế bền vững trên cơ sở ưu tiên đầu tư phát triển con người, phát triển nguồn nhân lực, tăng chi giáo dục - đào tạo - dạy nghề, y tế, văn hóa, xã hội và bảo vệ môi trường; bố trí chi ngân sách giáo dục - đào tạo - dạy nghề đạt 20% tổng chi ngân sách nhà nước; lĩnh vực văn hóa - thông tin đạt trên 1,5%; lĩnh vực khoa học và công nghệ đạt 2%; hoạt động sự nghiệp bảo vệ môi trường trên 1% tăng ngân sách; tăng chi y tế, bảo đảm xã hội; bảo đảm an ninh, quốc phòng; đẩy mạnh công tác xóa đói, giảm nghèo, góp phần thực hiện mục tiêu tăng trưởng toàn diện và bền vững; tăng ngân sách đẩy nhanh hơn tiến trình thực hiện cải cách tiền lương; ưu tiên đầu tư cho các vùng kinh tế trọng điểm, đồng thời chú trọng tới các vùng sâu, vùng xa, vùng khó khăn, vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Tăng dự phòng, dự trữ chủ động phòng chống khắc phục hậu quả thiên tai và đối phó với các tác động bất lợi của thị trường, giá cả thế giới; bảo đảm nghĩa vụ trả nợ đến hạn; giữ mức dự nợ chính phủ, nợ quốc gia ở mức an toàn... Đẩy mạnh thực hiện cải cách hành chính; tăng cường phân cấp tăng trách nhiệm, quyền hạn đối với các ngành, các cấp trong quản lý ngân sách. Đồng thời sử dụng có hiệu quả công cụ tài chính - ngân sách tạo cho được sự chuyển biến, nâng cao kỷ cương, kỷ luật tài chính trong quản lý kinh tế - xã hội; chống bố trí dàn trải, thất thoát, lãng phí, tham nhũng. Trong đó:

Chi đầu tư phát triển: Bố trí ở mức 26% - 27% tổng chi ngân sách nhà nước; nếu tính cả nguồn phát hành trái phiếu Chính phủ, công trái giáo dục đạt 30 - 31% tổng chi ngân sách nhà nước. Bảo đảm ưu tiên vốn theo tiến độ thực hiện các công trình trọng điểm quốc gia; tăng vốn đầu tư hệ thống giao thông, thủy lợi; đầu tư hạ tầng các tỉnh miền núi phía Bắc, miền núi phía Tây các tỉnh miền Trung, Tây Nguyên,

Tây Nam Bộ theo các Quyết định của Thủ tướng Chính phủ số 168, 173, 120... và tăng vốn thực hiện Chương trình 135, Quyết định 134 về một số chính sách hỗ trợ đất sản xuất, đất ở, nhà ở và nước sinh hoạt cho hộ đồng bào dân tộc thiểu số nghèo, đời sống khó khăn, nhằm thực hiện Nghị quyết số 37-NQ/TW, Nghị quyết số 39-NQ/TW của Bộ Chính trị; thực hiện bổ sung có mục tiêu từ ngân sách trung ương cho ngân sách địa phương tương ứng với số thu xổ số kiến thiết để tăng đầu tư hạ tầng giáo dục, y tế, nhất là ở các tỉnh đồng bằng sông Cửu Long; tiếp tục bố trí kinh phí đầu tư nâng cấp hệ thống cơ sở y tế cấp tỉnh, huyện, bệnh viện khu vực và đầu tư các công trình di tích văn hóa quốc gia. Bố trí thực hiện đầu tư hạ tầng quan trọng vùng kinh tế trọng điểm, nhằm tạo điều kiện thu hút vốn đầu tư phát triển kinh tế - xã hội; tăng nguồn lực tài chính từ đó tăng hỗ trợ vùng khó khăn; bảo đảm vốn đối ứng các dự án ODA; tăng dự trữ phương tiện cứu hộ, cứu nạn, phòng chống, khắc phục hậu quả thiên tai; tăng dự trữ trang thiết bị thiết yếu,...; hỗ trợ tín dụng nhà nước hỗ trợ đầu tư những ngành trọng điểm, vùng đặc biệt khó khăn thông qua Ngân hàng Phát triển Việt Nam và thực hiện cho vay xóa đói, giảm nghèo thông qua Ngân hàng Chính sách xã hội...

Chi phát triển các sự nghiệp giáo dục - đào tạo - dạy nghề, y tế, văn hóa, xã hội; bảo đảm quốc phòng, an ninh; quản lý hành chính nhà nước, đảng, đoàn thể. Dự toán chi được tính toán trên cơ sở định mức phân bổ chi thường xuyên ngân sách nhà nước theo Quyết định số 151/2006/QĐ-TTg ngày 29-6-2006 của Thủ tướng Chính phủ, đồng thời bảo đảm một số mục tiêu quan trọng theo các Nghị quyết của Đảng, Quốc hội như củng cố kết quả xóa mù chữ và phổ cập giáo dục tiểu học; thực hiện nhiệm vụ phổ cập giáo dục trung học cơ sở; tăng đầu tư cho các trường dân tộc nội trú và chính sách đối với học sinh dân tộc thiểu số; đổi mới chương trình giáo dục phổ thông; tập trung đầu tư hoàn thiện các phòng thí nghiệm trọng điểm quốc gia, khu công nghệ cao, khu phần mềm; bảo đảm thực hiện các chương trình

khoa học trọng điểm; tăng chi cho hoạt động văn hóa - thông tin; đồng thời tăng chi lĩnh vực y tế để tiếp tục tăng mức chi khám chữa bệnh cho người nghèo, trẻ em dưới 6 tuổi; tăng kinh phí bảo đảm quốc phòng, an ninh, nhất là đời sống cán bộ, chiến sỹ; bảo đảm kinh phí thực hiện Pháp lệnh Ưu đãi người có công; hỗ trợ đồng bào dân tộc thiểu số đặc biệt khó khăn và nhiệm vụ cứu trợ xã hội; tăng cường chất lượng, thời lượng phát thanh, truyền hình, thông tin đối với vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số và đối ngoại; đẩy mạnh công tác phòng, chống dịch cúm gia cầm, dịch lở mồm, long móng; đẩy nhanh tiến độ phân giới cắm mốc Việt Nam - Trung Quốc, Việt Nam - Cam-pu-chia, Việt Nam - Lào; tăng cường công tác xúc tiến đầu tư, xúc tiến thương mại, xúc tiến du lịch; tăng chi khuyến nông, khuyến lâm, khuyến ngư; bảo đảm kinh phí bầu cử Quốc hội khóa XII; ưu tiên kinh phí bảo vệ môi trường; đẩy nhanh lộ trình cải cách tiền lương,...

Dự phòng ngân sách: Bố trí bảo đảm chủ động phòng chống khắc phục hậu quả thiên tai, thực hiện những nhiệm vụ quan trọng, cấp bách phát sinh trong năm.

Ba là, bội chi ngân sách nhà nước năm 2007 ở mức hợp lý; nguồn bù đắp bội chi từ nguồn vay trong nước và vay ưu đãi nước ngoài; không vay thương mại cho bù đắp bội chi.

Bốn là, bảo đảm cân đối vững chắc ngân sách nhà nước, phát huy vai trò chủ đạo của ngân sách trung ương và tính chủ động của ngân sách địa phương.

Ngân sách trung ương bảo đảm kinh phí thực hiện nhiệm vụ quan trọng của quốc gia như: bảo đảm an ninh, quốc phòng, đối ngoại, các công trình hạ tầng giao thông, thủy lợi trọng điểm quốc gia,... và bảo đảm kinh phí bổ sung cân đối cho các địa phương nguồn thu thấp, chưa cân đối được ngân sách và bổ sung

có mục tiêu cho các địa phương thực hiện những nhiệm vụ quan trọng, chương trình, mục tiêu quốc gia.

Đối với ngân sách các địa phương: Thực hiện tăng cường phân cấp cho ngân sách địa phương, năm 2007 là năm đầu của thời kỳ ổn định ngân sách mới nên việc cân đối ngân sách địa phương có ý nghĩa quan trọng trong việc chủ động thực hiện nhiệm vụ của từng địa phương trong cả giai đoạn. Do vậy, đối với các địa phương trong giai đoạn 2004 - 2006 có tỷ lệ điều tiết về ngân sách trung ương cần tiếp tục duy trì số tỉnh có tỷ lệ điều tiết và tăng tỷ lệ điều tiết về ngân sách trung ương trong giai đoạn 2007 - 2010 để có nguồn thực hiện những nhiệm vụ quan trọng của quốc gia theo quy định của Luật Ngân sách nhà nước. Đối với các địa phương trong giai đoạn 2004 - 2006 chưa tự cân đối được ngân sách thì phần đầu giảm mức hỗ trợ cân đối ngân sách từ trung ương trong giai đoạn 2007 - 2010.

Năm là, tăng cường công tác quản lý ngân sách bảo đảm thực hành tiết kiệm, chống lãng phí và có hiệu quả.

Thực hiện rà soát các cơ chế chính sách về quản lý, sử dụng tài chính - ngân sách để kịp thời sửa đổi, bổ sung cho phù hợp với thực tế, đồng thời khắc phục những kẽ hở trong công tác quản lý, sử dụng ngân sách, góp phần thực hiện công tác phòng, chống tham nhũng.

Nâng cao vai trò, trách nhiệm của thủ trưởng các đơn vị trong quản lý và sử dụng ngân sách. Thực hiện đầy đủ chế độ công khai tài chính - ngân sách; phát huy mạnh mẽ vai trò giám sát của nhân dân, các đoàn thể đối với công tác quản lý, sử dụng ngân sách ở các cấp, các ngành và từng đơn vị.

Tăng cường công tác kiểm tra, thanh tra, kiểm toán trong công tác quản lý tài chính - ngân sách; xử lý nghiêm minh, kịp thời các trường hợp vi phạm. □

